

WYDZIAŁ MEDYCZNY

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku polskim: NEONATOLOGIA

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: NEONATOLOGY

Kierunek studiów (jeśli dotyczy): lekarski

Specjalność (jeśli dotyczy): n/d

Poziom i forma studiów: I / II stopień / jednolite studia magisterskie*, stacjonarna / niestacjonarna*

Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy / wybieralny / ogólnouczelniany *

Kod przedmiotu:

Grupa kursów: TAK / ~~NIE~~*

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15	30			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	50				
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)	X				
Liczba punktów ECTS	2				
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)	1,3				
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	2,0				

*niepotrzebne skreślić

Forma ćwiczeń - przy łóżku pacjenta 22h, 8h CSM

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. Posiada wiadomości z zakresu biologii człowieka, jego rozwoju.
2. Posiada umiejętność przeprowadzenia badania fizykalnego pacjenta zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami .
3. Posiada umiejętność nawiązania kontaktu z pacjentem i jego opiekunem oraz podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne.

CELE PRZEDMIOTU

1. Nabycie umiejętności w zakresie badania noworodka
2. Zapoznanie się z zagadnieniami z zakresu fizjologii i patologii okresu noworodkowego
3. Poznanie zasad resuscytacji noworodka

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy:

E.W2 zasady profilaktyki chorób występujących u dzieci, w tym badania przesiewowe, badania bilansowe i szczepienia ochronne;

E.W3 uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób występujących u dzieci oraz ich powikłań:

- 1) krzywicy, tężyczki, zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo- -zasadowej;
- 2) wad serca, zapalenia mięśnia sercowego, wosierdzia i osierdzia, kardiomiopatii, zaburzeń rytmu serca, niewydolności serca, nadciśnienia tętniczego, nadciśnienia płucnego, omdleń;
- 3) chorób układu oddechowego oraz alergii, w tym wad wrodzonych układu oddechowego, rozstrzeni oskrzeli, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscydozy, astmy, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywki, atopowego zapalenia skóry, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczynioruchowego;
- 4) niedokrwistości, skaz krwotocznych, stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego, pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności;
- 5) ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparć, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz, chorób wątroby, alergii pokarmowych, wad wrodzonych przewodu pokarmowego;
- 6) ostrego uszkodzenia nerek, przewlekłej choroby nerek, zakażeń układu moczowego, zaburzeń oddawania moczu, wad wrodzonych układu moczowego, choroby refluksowej pęcherzowo-moczowodowej, kamicy nerkowej, chorób kłębuszków nerkowych, chorób cewkowo-śródmiąższowych (tubulopatie, kwasice cewkowe), chorób nerek genetycznie uwarunkowanych, nadciśnienia nerkopochodnego;
- 7) zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości, zaburzeń dojrzewania, zaburzeń funkcji gonad;
- 8) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo- -rdzeniowych,

drgawek,

padaczki;

9) najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego;

10) układowych chorób tkanki łącznej, w tym młodzieńczego idiopatycznego zapalenia stawów, tocznia rumieniowatego układowego, zapalenia skórno- mięśniowego, układowych zapaleń naczyń, oraz innych przyczyn bólów kostno- stawowych (niezapalnych, infekcyjnych i reaktywnych zapaleń stawów oraz spondyloartropatii młodzieńczych);

E.W4 zagadnienia dziecka maltretowanego i dziecka wykorzystywanego seksualnie oraz zasady interwencji w przypadku takich pacjentów;

E.W5 zagadnienia upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania, psychoz, uzależnień, zaburzeń ze spektrum autyzmu, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci;

E.W32 zasady postępowania w przypadku podejrzenia i wykrycia choroby zakaźnej;

E.W33 uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego najczęstszych chorób zakaźnych oraz ich powikłań:

- a. chorób bakteryjnych, w tym zakażeń paciorkowcowych, gronkowcowych, pneumokokowych i meningokokowych, krztuśca, gruźlicy, boreliozy i zakażeń przewodu pokarmowego;
- b. chorób wirusowych, w tym zakażeń dróg oddechowych i przewodu pokarmowego, wirusowych zapaleń wątroby, zakażeń wirusami Herpesviridae, ludzkim wirusem niedoboru odporności i wirusami neurotropowymi;
- c. chorób pasożytniczych, w tym giardiozy, amebozy, toksoplazmozy, malarii, toksokarozy, włośnicy, glistnicy, tasiemczycy i owsicy;
- d. grzybic, w tym kandydozy, aspergilozy i pneumocystozy;
- e. zakażeń szpitalnych

E.W36 przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach uwarunkowanych genetycznie u dzieci i dorosłych;

E.W38 zasady zachowań prozdrowotnych, podstawy profilaktyki i wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób cywilizacyjnych oraz zasady badań przesiewowych w tych chorobach.

Z zakresu umiejętności:

E.U2. zebrać wywiad z dzieckiem i jego opiekunami, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta

E.U6. przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dziecka od okresu noworodkowego do młodzieńczego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie:

- 1) ogólnopediatriczne;
- 2) neurologiczne;
- 3) układu mięśniowo-szkieletowego;
- 4) okulistyczne;
- 5) otolaryngologiczne;

E.U8 przeprowadzać badania bilansowe, w tym zestawiać pomiary antropometryczne i ciśnienia tętniczego krwi z danymi na siatkach centylowych oraz oceniać stopień zaawansowania dojrzewania;

E.U10 rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dzieci, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować

efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak:

- 1) gorączka;
- 2) kaszel i odkrztuszanie;
- 3) duszność;
- 4) wydzielina z nosa i ucha;
- 5) zaburzenia oddawania moczu;
- 6) wysypka;
- 7) niedokrwistość;
- 8) zaburzenia odżywiania;
- 9) zaburzenia wzrastania;
- 10) drgawki i zaburzenia świadomości;
- 11) kołatanie serca;
- 12) omdlenie;
- 13) bóle kostno-stawowe;
- 14) obrzęki;
- 15) limfadenopatia;
- 16) ból brzucha;
- 17) zaparcie i biegunka;
- 18) obecność krwi w stolcu;
- 19) odwodnienie;
- 20) żółtaczka;
- 21) sinica;
- 22) ból głowy;
- 23) zespół czerwonego oka;

E.U12 rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;

E.U13 kwalifikować pacjenta do szczepień ochronnych;

E.U18 prowadzić dokumentację medyczną pacjenta, w tym w postaci elektronicznej, zgodnie z przepisami prawa;

E.U19 planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w zakresie leczenia nowotworów na podstawie wyników badań i dostarczonej dokumentacji medycznej;

E.U32 uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta;

E.U33 omawiać w zespole sytuację pacjenta z wyłączeniem subiektywnych ocen, z poszanowaniem godności pacjenta;

Z zakresu kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

K.1.2 kierowania się dobrem pacjenta;

K.1.3 przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;

K.1.4 podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;

K.1.7 korzystania z obiektywnych źródeł informacji;

K.1.8 formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;

K.1.9 wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;

K.1.10 formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;

K.1.11 przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - wykład		a. Liczba godzin
Wy1	Klasyfikacja noworodka uwzględniająca różne kryteria. Podstawy oceny stanu ogólnego noworodka przy pomocy dostępnych metod i środków.	2,5
Wy2	Czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny. Choroby noworodka z grupy TORCH- postępowanie, diagnostyka, leczenie. Noworodek matki z cukrzycą.	2,5
Wy3	Adaptacja noworodka do życia pozamacicznego w zakresie poszczególnych układów. Prawidłowości i zaburzenia.	3
Wy4	Stany zagrożenia życia u noworodka- patofizjologia i objawy kliniczne. Noworodek niedotleniony, kwalifikacja, postępowanie, hipotermia lecznicza.	3
Wy5	Noworodek przedwczesnie urodzony	2,5
Wy6	Opieka paliatywna w neonatologii	1,5
Suma godzin		15

Forma zajęć – ćwiczenia - zajęcia przy łóżku pacjenta (PŁP)		Liczba godzin
Ćw1	Specyfika opieki nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości, masy urodzeniowej i stanu klinicznego. Zasady badania fizykalnego noworodka. Trójstopniowa opieka okołoporodowa - system rooming-in, organizacja opieki nad noworodkiem, - zapobieganie zakażeniom szpitalnym - karmienie naturalne - suplementacja witaminami. - edukacja matki	4
Ćw2	Postępowanie z noworodkiem po urodzeniu: - ocena stanu noworodka (skala Apgar, ocena dojrzałości noworodka, rozpoznawanie urazów i wad rozwojowych) - postępowanie na bloku porodowym, standardy opieki okołoporodowej - stanowisko neonatologiczne - zasady resuscytacji noworodka	4
Ćw3	Noworodek z zakażeniem: - etiologia - zakażenia wrodzone, nabyte - posocznica - noworodek matki HIV –pozytywnej - noworodek matki nosicielki HBV, HCV - zakażenia TORCH	4
Ćw4	Patologie okresu noworodkowego, wady wrodzone, urazy okołoporodowe, stany wymagające interwencji chirurgicznej	3
Ćw5	Noworodek przedwczesnie urodzony-przyczyny, główne powikłania wcześniactwa, postępowanie	3
Ćw6	Postępowanie z noworodkiem – kwalifikacja do wypisu ze szpitala i po wypisie do domu: - pielęgnacja - badania przesiewowe - profilaktyka p/zakaźna noworodka Transport noworodka (zasady transportu N)	4

Ćw7	Opieka lekarska nad noworodkiem urodzonym w zamartwicy CSM	4
Ćw8	Opieka neonatologiczna CSM	4
	Suma godzin	30

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykład. Sala wykładowa z wyposażeniem do prowadzenia zajęć w systemie multimedialnym

N2 Sala wraz z wyposażeniem do ćwiczeń w warunkach symulowanych

N3 Zajęcia praktyczne przy pacjencie. Praktyki zawodowe. Oddział Szpitalny Neonatologii z OITN. Sala porodowa Oddziału Położniczego

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1	E.W2, E.W3, E.W4, E.W5, E.W32, E.W33, E.W36, E.W38, E.U2, E.U6, E.U8, E.U10, E.U12, E.U13, E.U18,, E.U19, E.U32, E.U33, K.1.2, K.1.3, K.1.4, K.1.7, K.1.8, K.1.9, K.1.10, K.1.11	Sprawdzian kształtujący
F2	E.U8, E.U18, K.1.3, K.1.4, K.1.7, K.1.8, K.1.9, K.1.10, K.1.11	Sprawdzian kształtujący
P - sprawdzian podsumowujący		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Szczapa J.: Neonatologia, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022, wyd. 3.
2. Świetliński J.: Neonatologia tom 1-2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021, wyd.II
3. Standardy opieki medycznej nad noworodkiem w Polsce -zalecenia PTN, Polskie Towarzystwo Neonatologiczne; Autorzy: praca zbiorowa, Wydawnictwo Media-Press, wyd. IV, 2021,

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

2. Standardy opieki ambulatoryjnej nad dzieckiem urodzonym przedwcześnie - Zalecenia PTN i PTP, wydanie II (2022), zaktualizowane i uzupełnione
3. Kordek A.: Stany nagłe. Neonatologia, Medical Tribune Polska, wydanie II, 2019
4. Helwich E., Yoder M.C., Polin R.A., Neonatologia w praktyce, MediPage, 2015, wyd.I
5. Rutkowska M., Szczepaniak S., Postępowanie paliatywne w opiece perinatalnej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018

Opiekun przedmiotu: dr n. med. Marta Berghausen-Mazur, e-mail: marbemaz@gmail.com